

Sygn. akt II Cz 460/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jerzy Dydo

Sędziowie: SO Maria Kołcz

SO Maciej Ejsmont

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2017 r. w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi J. W. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy J. P. w sprawie egzekucyjnej prowadzonej z wniosku wierzyciela Banku (...) S.A. w W.

na skutek zażalenia dłużniczki na postanowienie Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 15 lutego 2017r., sygn. akt I Co 2040/16

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

(...)

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Świdnicy zmienił postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy J. P. z dnia 19 października 2016r. w sprawie Km (...), w ten sposób, że obniżył koszty postępowania egzekucyjnego pozostające do uiszczenia przez dłużniczkę J. W. z kwoty 101,72 zł do kwoty 36,94 zł (pkt I), oddalił dalej idącą skargę (pkt II) oraz oddalił wniosek dłużniczki o zasądzenie kosztów wywołanych skargą (pkt III).

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, że opłata stosunkowa pobierana przez komornika w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela wynosi 5 % wartości świadczenia pozostającego do wyegzekwowania, jednak nie mniej niż 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego (art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach i egzekucji). Zaległość egzekwowanej dłużniczki na dzień wydania postanowienia o umorzeniu egzekucji, co nastąpiło na wniosek wierzyciela, wynosiła 2.337,73zł. 5% z tejże kwoty wynosi 116,89 zł, jednakże dolną granicę wysokości przywołanej wyżej opłaty stanowi 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, czyli kwota 170,43 zł. To na dłużniczce spoczywa obowiązek uiszczenia tych kosztów. Nie zmienia tego treść pisma otrzymanego przez nią od wierzyciela, skoro inne okoliczności wynikają z akt egzekucji. Wierzyciel złożył tytuł wykonawczy, z którego wynikała wysokość jego wierzytelności. W toku egzekucji nie ograniczył egzekwowanej kwoty, nie kwestionował wliczeń zaległości przez komornika, stąd brak podstaw do uznania, że cała należność została wyegzekwowana. W tym zakresie skarga dłużniczki podlegała oddaleniu. Skutecznie natomiast zarzuciła dłużniczka bezpodstawne doliczenie podatku VAT do opłaty egzekucyjnej. Do umorzenia egzekucji pobrano od dłużniczki kwotę 45,76 zł tytułem podatku VAT doliczonego do opłat stosunkowych. Do brakującej opłaty 82,70 zł komornik doliczył 19,02 zł podatku VAT. Podatek ten wyrażony w pozycji postanowienia z dnia 19 października 2016r. jako „opłata publicznoprawna” w kwocie 64,78 zł nie może być uznany za część kosztów egzekucyjnych odciążających dłużniczkę. Tym samym, w tym zakresie, postanowienie podlegało zmianie poprzez obniżenie kosztów o tę kwotę. Wobec natomiast uwzględnienia skargi w

zakresie mniejszym niż 1/3 oraz przy uwzględnieniu faktu, że na dzień ustalania kosztów postępowania egzekucyjnego kwestia doliczenia podatku VAT mogła budzić wątpliwości, zachodzą przesłanki do oddalenia wniosku o zasądzenie na rzecz dłużniczki kosztów postępowania wywołanych skargą.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła dłużniczka zarzucając mu :

1. naruszenie art. 49 ust 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w sytuacji braku zaległości dłużniczki - z tytułu należności objętych tytułem wykonawczym - na dzień umorzenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. akt Km (...) przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy- J. P., co nastąpiło na mocy postanowienia z dnia 19 października 2016r., a tym samym brak należności pozostałych do wyegzekwowania;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy tj.

- art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 227 kpc poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z informacji wierzyciela dotyczącej wysokości świadczenia wyegzekwowanego w ramach postępowania egzekucyjnego Km (...) i daty całkowitej spłaty zadłużenia objętego tytułem wykonawczym tj. Bankowym Tytułem Egzekucyjnym z dnia 15 marca 2011r. (nr (...)) zaopatrzonym w klauzulę wykonalności na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 6 czerwca 2011r., sygn. akt (...), wraz z informacją czy wszystkie spłaty były dokonywane w ramach postępowania egzekucyjnego;

- art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 328 § 2 kpc poprzez pominięcie przez Sąd I instancji dowodu w postaci pisma wierzyciela z dnia 17 października 2016r., z którego jednoznacznie wynika, że w odpowiedzi na złożoną przez dłużniczkę propozycję ugody (dotyczącej spłaty należności dochodzonych w postępowaniu egzekucyjnym) wierzyciel poinformował o braku jej zobowiązań wobec Banku, a tym samym braku należności do wyegzekwowania, a w konsekwencji wybiórcze rozważenie przez Sąd I instancji zebranego materiału dowodowego i niewskazanie w uzasadnieniu postanowienia czy i dlaczego Sąd I instancji odmówił wiarygodności temu dowodowi.

3. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, że skoro wierzyciel nie informował komornika sądowego o ograniczeniu egzekucji co do egzekwowanej kwoty, nie kwestionował wyliczeń zaległości przez komornika, to brak podstaw do przyjęcia, że cała należność objęta tytułem wykonawczym została wyegzekwowana (spłacona) w sytuacji wskazania przez wierzyciela przed datą umorzenia egzekucji, że dłużniczka nie posiada względem niego żadnych zobowiązań i złożenia przez niego wniosku o umorzenie egzekucji bez wskazywania, że nastąpiły jakiegokolwiek spłaty poza postępowaniem egzekucyjnym.

Mając na uwadze powyższe dłużniczka wniosła o zmianę postanowienia Sądu I instancji w pkt I i II poprzez uchylenie postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy- J. P. z dnia 19 października 2016r. w sprawie Km (...) w zaskarżonej części tj. pkt II i III i IV i ustalenie kosztów postępowania na kwotę 363,16 zł (różnica pomiędzy kwotami 572,79 zł i 209,63 zł (tj. 170,43 zł plus VAT) oraz zmianę pkt III poprzez zasądzenie od wierzyciela na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania wywołanych skargą, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył:

zażalenie podlegało oddaleniu.

W postępowaniu egzekucyjnym, odmiennie niż w postępowaniu rozpoznawczym, obowiązuje zasada odpowiedzialności dłużnika za koszty egzekucji niezależnie od wyniku tego postępowania. Stosownie do art. 770 kpc dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Tym samym dłużnik nie powinien być obciążony kosztami wówczas, jeśli nie dał podstawy do wszczęcia przeciwko niemu egzekucji. Ma to miejsce np. gdy dłużnik zaspokoił dobrowolnie roszczenie wierzyciela przed wszczęciem egzekucji. Jak wynika z akt egzekucyjnych, postępowanie zostało wszczęte na podstawie wniosku wierzyciela i prowadzone było w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 15 marca 2011r. (nr (...)),

zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 6 czerwca 2011r., sygn. akt (...). Należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 804 kpc, komornik nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Nie może on zatem kwestionować wysokości wierzytelności objętej wnioskiem egzekucyjnym, jeśli znajduje ona oparcie w treści tytułu wykonawczego. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego było celowe, a koszty powstałe w toku egzekucji – w tym opłata stosunkowa z art. 49 ust 2 ustawy z 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji - należne komornikowi winny obciążać dłużnika.

Zgodnie z art. 49 ust 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże, w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przez doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Przedmiotem sporu była kwestia czy na gruncie niniejszej sprawy pozostała jakakolwiek część wierzytelności Banku, objętej wskazanym wyżej tytułem wykonawczym, którą można by określić jako „świadczenie pozostałe do wyegzekwowania”. W aktach postępowania egzekucyjnego znajduje się zaświadczenie Komornika z dnia 22 września 2016 r., sporządzone na wniosek dłużniczki, z którego wynikają szczegółowo przychody uzyskane w toku postępowania, daty ich uzyskania, kwoty przekazane na rzecz wierzyciela i koszty postępowania egzekucyjnego. Wyliczenia zawarte w tymże zaświadczeniu nie zostały na jakimkolwiek etapie postępowania, czy to egzekucyjnego, czy też sądowego, wywołanego skargą, zakwestionowane poprzez przedstawienie zarzutów odnoszących się do konkretnych jego punktów. Ma to tym większe znaczenie, że dłużniczka konsekwentnie podnosi, że nie dokonywała jakichkolwiek spłat na rzecz wierzyciela poza postępowaniem egzekucyjnym. Argumentacja skargi na czynność komornika i zażalenia na postanowienia Sądu Rejonowego zasadza się na treści pisma wierzyciela do dłużniczki z dnia 17 października 2016 r., z którego wynika, że nie ma ona zobowiązań wobec banku. Nie można jednak tracić z pola widzenia, że wierzyciel nie tylko nie cofnął w jakiegokolwiek części wniosku egzekucyjnego, ale też nie zasygnalizował organowi egzekucyjnemu w inny sposób, że dochodzona w toku egzekucji wierzytelność wygasła w jakiegokolwiek części. Co więcej, w piśmie z dnia 5 października 2016 r., zawierającym wniosek wierzyciela o umorzenie postępowania egzekucyjnego, wierzyciel zażądał nie tylko tegoż umorzenia, lecz także zwrotu tytułu wykonawczego. Zgodnie z art. 816 § 1 kpc, po ukończeniu postępowania egzekucyjnego należy na tytule wykonawczym zaznaczyć wynik egzekucji i tytuł zatrzymać w aktach, a jeżeli świadczenie objęte tytułem nie zostało zaspokojone całkowicie, tytuł zwrócić wierzycielowi. Przyjąć zatem należy, że wierzyciel wskazał komornikowi jednoznacznie, iż świadczenie objęte tytułem wykonawczym nie zostało zaspokojone całkowicie. W tej sytuacji nie ma decydującego znaczenia, przynajmniej na gruncie postępowania egzekucyjnego, oświadczenie wierzyciela zawarte w piśmie do dłużnika, iż nie ma on zobowiązań wobec banku. Słusznie wskazał Sąd Rejonowy, iż wierzyciel w toku egzekucji nie ograniczył egzekwowanej kwoty, nie kwestionował wyliczeń zaległości rzecz komornika, zatem brak było podstaw do stwierdzenia, że cała należność została wyegzekwowana.

Skoro na dzień umorzenia egzekucji na wniosek wierzyciela zaległość wynosiła 2.337,73 zł, to 5 % tej kwoty stanowi sumę 116,89 zł jednakże dolną granicę stanowi 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, czyli kwota 170,43 zł. Tym samym za prawidłowe należy uznać stanowisko Sądu Rejonowego w zakresie ustalenia opłaty egzekucyjnej obciążającej dłużniczkę.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił zażalenie na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 kpc i art. 13 § 2 kpc.

(...)